

Kendelse

af

6. januar 2015

i

faglig voldgift FV2014.0146:

Fagligt Fælles Forbund, 3F

for

A og B

(forhandlingssekretær Svend-Aage Poulsen)

mod

Dansk Byggeri

for

Aalsrode Tømrerfirma A/S, CVR.nr. 13014078

(chefkonsulent Henrik Olsen)

1. Uoverensstemmelsen

Sagen angår, om en akkordaftale med en akkordsum på 665.000 kr. omfatter udepenge, som er løbende udbetalt med 156.742,99 kr.

Akkordaftalen er indgået den 10. januar 2014 mellem på den ene side Aalsrode Tømrerfirma A/S ved tømrmester Klaus Allermann og på den anden side medarbejderne ved svendene A og B.

Virksomheden har domicil i landsbyen Aalsrode syd for Grenaa og er både et traditionelt tømrerfirma og totalentreprenør med 40 – 50 større og 800 – 900 mindre byggesager pr. år. Klaus Allermann har ansvaret for de større byggesager og har forklaret, at 50 – 60 % udføres i akkord.

A og B har begge arbejdet i virksomheden som svend fra marts 2010 til juni 2014. De kom begge i lære i virksomheden i 2007, og B havde forinden arbejdet i virksomheden som arbejdsdreng fra 2005.

Akkordaftalen angår et halbyggeri til skolen Sophienborg i Hillerød. Arbejdet blev udført i perioden 11. november 2013 – 12. juni 2014.

Klager har nedlagt påstand om, at Aalsrode Tømrerfirma A/S skal betale det af virksomheden tilbageholdte akkordoverskud på 156.742,98 kr. til de i akkorden ”Hal Sophienborg” deltagende svende.

Indklagede har nedlagt påstand om, at klager skal anerkende, at parterne har indgået en akkordaftale på 665.000 kr., som indeholder betaling af udepenge.

2. Sagens behandling ved faglig voldgift

Sagen er den 15. december 2014 forhandlet for en faglig voldgiftsret med undertegnede, fhv. højesteretspræsident Børge Dahl, som formand og opmand, og følgende partsudpegede medlemmer: Forhandlingssekretær Christian Dyrberg og forbundssekretær Claus Von Elling (udpeget af 3F), advokat Lene Jægerslund og konsulent Mogens Rold Sørensen (udpeget af Dansk Byggeri).

Der er afgivet forklaring af svendene A og B, af Hans Kurt Nielsen, der har arbejdet som tømrersvend i virksomheden i ca. 17 år og de sidste 3 år har været tillidsmand, af Klaus Allermann, der er medejer af virksomheden og projektchef, og af Kim Ryom, der er faglig sekretær for byggeområdet i 3F Djursland.

Da der efter procedure og votering ikke blandt de partsudpegede medlemmer var flertal for en afgørelse, skulle denne træffes af opmanden, som med en nærmere begrundelse tilkendegav, at der måtte gives klager medhold. Parterne var enige om, at der kan afsiges kendelse alene indeholdende opmandens begrundelse og resultat.

3. Opmandens bemærkninger

3.1. Bevisbyrden

Bygningsoverenskomsten indeholder i kapitel 5 om lønforhold bl.a. bestemmelse om minimalløn pr. time (§ 20), ventetid (§ 25), kørepenge og transportgodtgørelse (§ 27) og overnatning (§ 28).

Det hedder i § 28:

”§ 28 Overnatning

Overnatning

1. Såfremt virksomheden udsender medarbejderen til en arbejdsplads der ligger mere end 110 km fra medarbejderens bopæl, har medarbejderen ret til at få dækket dokumenteret udgifter til kost og logi på et hotel, kro eller lignende af rimelig standard det pågældende sted.
2. Medarbejdere og virksomheden kan ved lokal enighed i stedet for bestemmelsen i stk. 1 aftale at virksomheden udbetaler diæter efter statens takster, der p.t. udgør:

	2014	2015	2016	2017
Kost	kr. 348,00			
Logi	kr. 199,00			

Derved er det medarbejderen der selv sørger for kost og logi.

3. Medarbejder og virksomheden kan ved lokal enighed i stedet for bestemmelsen i stk. 1 og 2 aftale at virksomheden sørger for kost og logi.

4. Virksomheden skal i alle tilfælde, hvor overnatning finder sted, betale udepenge til småforholdigheder med den til enhver tid gældende sats efter statens takster vedrørende skattefri godtgørelse p.t. kr. 116,00.

...

Transportgodtgørelse for medarbejder der er omfattet af bestemmelserne om overnatning

6. Transportgodtgørelsen fra medarbejdernes opholdssted og til arbejdspladsen betales i henhold til § 27.
7. Medarbejderen har krav på ud- og hjemrejse, en gang ugentligt med betaling af rejsegodtgørelse med satsen i § 27, stk. 3 og stk. 4. Der betales for afstanden mellem arbejdspladsen og medarbejdernes bopæl, uden frizone. Transporten gælder til nærmeste grænseovergang.”

I Bygningsoverenskomstens kapitel 6 om akkord/lønssystemer hedder det bl.a.:

”§ 29 Akkordgrundlag

Akkord

1. Såfremt en af parterne ønsker det, udføres alt nyt arbejde i akkord og betales efter de til enhver tid mellem Dansk Byggeri og Fagligt Fælles Forbund gældende prislistes samt tilhørende bestemmelser.

...

§ 30 Indgåelse af akkord

Tildeling

1. Akkordens omfang fastlægges skriftligt, og underskrives af begge parter, før arbejdet påbegyndes, såfremt en af parterne ønsker dette. På tildelingen henvises, så vidt muligt til daterede udleverede tegninger og beskrivelser.

...

Opmålte akkordregnskaber

2. Det er parternes ret løbende under arbejdets gang, eller ved arbejdets afslutning at lade den samlede mængde af arbejde opmåle efter gældende prislistes.

Akkordaftaler som bygger på standardpriser eller slumpakkorder m.v.

3. Såfremt en af parterne ønsker at indgå en akkordaftale som bygger på standardpriser eller en slumpakkord, fremsættes forslag hertil - ...

Akkordering

4. Hvis en af parterne ønsker det, kan der for akkordarbejde, som ikke kan udledes af de mellem organisationerne aftalte prislistes, indgås akkorderingsaftale.”

På denne overenskomstmæssige baggrund må akkordaf lønning anses for et alternativ til tidløn for en bestemt arbejdsopgave. Det påhviler derfor den, som vil påberåbe sig, at en aftalt akkordsum for en arbejdsopgave også omfatter transportgodtgørelse efter Overenskomstens § 27 og udepenge efter § 28, at bevise dette.

3.2. Virksomhedskutyme

Indklagede har anført, at der består en kutyme i virksomheden, hvorefter akkordaftaler indeholder udepenge, når der er rejsearbejde i forbindelse med produktion af haller, og at medarbejderne i den foreliggende sag har været bekendt med denne kutyme, fordi de tidligere har udført halarbejde i Rødovre, hvor udepenge er afregnet i akkordsummen efter præcis samme metode, som virksomheden har anvendt i den foreliggende sag.

Det lægges efter de samstemmende forklaringer herom til grund, at der ikke i virksomheden har været tradition for skriftlige akkordaftaler. Tillidsmanden har uimodsagt forklaret, at de indtil for 2 år siden ikke fik kørepenge. Der er af tillidsmanden og virksomheden afgivet modstridende forklaringer om, hvorvidt det er normalt, at en akkordsum for ikke helt enkle opgaver som den foreliggende omfatter udepenge. A har uimodsagt forklaret at have haft en akkord på arbejde vedrørende en hal i Albertslund, hvor akkordsummen ikke omfattede og ikke blev fratrukket udepenge. Vedrørende afregningen af akkorden på halarbejdet i Rødovre er denne afregning fra juli 2014, og det er ubestridt, at A og B alene hjalp til i nogle få dage i november 2013, inden der var indgået en akkordaftale.

Indklagede har imidlertid til dokumentation af, at der normalt indeholdes udepenge og kørsel i akkordaftalerne, fremlagt 3 regnskaber fra 1999 – et hvori der til en akkordsum på 150.001,64 kr. er tillagt køretid og kørsel med 4.807,40 kr., et hvori der i ”Kritisk total” på 27.830,33 kr. indgår ”Kilometer” med 871,00 kr., og et, hvori udepenge på 7.785 kr. indgår i beregningen af overskud. Der er endvidere fremlagt et brev af 9. september 2005 fra Forbundet Træ-Industri-Byg, Afdeling Djursland, til Rasmus Hougaard, vedlagt et overslag på hal i København, hvori det hedder:

”Hej Rasmus og Mathias:

Hermed overslag på hal i København.

Jeg har regnet det med som jeg kan se på tegningen hertil skal i lægge udliggerpenge og transport, men det ved i vel.

Det vil også være rimeligt at forlange 10 % mere for egen tilrettelægning og andre uforudsete ting.

Vent evt med at aftale pris til i har set pladsen.

Ps jeg kontakter jer i uge 37

Venlig hilsen
Hans Erik”

I et andet overslag udarbejdet af TiB Djursland i 2006 er i forlængelse af en ”Total” på 132.945,88 kr. for nærmere beskrevne arbejder med håndskrift tilføjet:

”regn med 10 % ekstra		
9 uger x 596	=	32.184,-
		<u>132.945,-</u>
		170.000,-”
		=====

Der er ikke i de afgivne forklaringer og det fremlagte, beskedne materiale grundlag for at fastslå, at der har været fast praksis – endsige kutyme – for at virksomhedens akkordaftaler vedrørende produktion af haller indeholder udepenge.

3.3. Den konkrete aftale’

Det lægges efter bevisførelsen til grund, at der den 6. december 2013 blev afholdt et møde i virksomheden med deltagelse af Klaus Allermann, A og B. På dette møde gjorde Klaus Allermann forskellige notater på et stykke papir, som svendene fik. Der er enighed om, at en række af disse notater dækker over en række forhold, som parterne er enige om, nemlig at de skulle køre i en mandskabs-Toyota, arbejde mandag – torsdag, henholdsvis 10, 11, 11 og 5 timer, og hjem med færge kl. 14.15. På papiret blev i øvrigt følgende notitser gjort:

”	x 165	462.000
2600-2800 timer	x 250	700.000
		=====
1900 4/12 uger		
1060		
Udepenge		148.000
Kørsel	+ 30.000	20.000
		610.000
		=====
200,-	560.000,-	
225,-	x 2800	
		<u>630.000”</u>

Det lægges efter de afgivne forklaringer til grund, at Klaus Allermann på mødet tilbød en akkordsum indeholdende udliggerpenge og kørsel, men at parterne ikke kunne blive enige, dels fordi svendene ikke ville have en akkordsum med udepenge – de kunne ikke overskue, hvor mange uger de skulle være 4 mand – dels fordi beløbet for arbejdet ikke var stort nok, svendene forlangte på mødet 700.000 kr. svarende til en skønnet timeløn på 250 kr. Der blev herefter den 10. januar 2014 afholdt et møde mellem de samme i skurvognen på pladsen i Hillerød. Svendene tilbød at udføre arbejdet for en akkordsum på 665.000 kr., et tal, som de – med tilføjelse af: ”det er til dig ☺” – havde skrevet ind på papiret ud for de nederste notitser:

”200,- 560.000,-
225,- x 2.800
630.000,-”

Svendene har forklaret, at de sagde til Klaus Allermann, at beløbet var baseret på en skønnet timepris på 237,50 kr. og ikke indeholdt udepenge, og at denne afsluttede med at sige, at ”I får 665.000 kr., hvis I skynder jer”, hvorefter Klaus Allermann øverst på papiret skrev ”10/1-14 665.000” med sin underskrift nedenunder. Klaus Allermann har forklaret, at han på mødet i december 2013 tilbød dem 610.000 kr. – de 462.000 for tiden og de 148.000 for udepengene, og det var det tilbud, som var udgangspunktet for drøftelserne på mødet i januar – der var ingen snak om timeløn og udepenge på det møde.

Der er ikke i indholdet af papiret med tallene og de afgivne forklaringer fornødent grundlag for at anse det for aftalt, at akkordsummen omfatter udepenge.

Klagers påstand tages herefter til følge.

Thi bestemmes:

Aalsrode Tømrerfirma A/S skal betale 156.742,98 kr. til de i akkorden ”Hal Sophienborg” deltagende svende.

Hver part bærer egne omkostninger ved sagens behandling og halvdelen af udgiften til opmand.

Børge Dahl